

Název předmětu:	Populární kultura a subkultury
Forma studia:	DENNÍ
Typ předmětu:	2HS, 3HS – povinně volitelný
Zařazení předmětu do studijního plánu:	2. ročník, 4. semestr, 3. ročník, 6. semestr
Forma výuky předmětu:	přednáška/seminář – 1/1
Způsob ukončení předmětu:	zápočet
Vyučující:	Mgr. Ondřej Daniel, Ph.D.
Kontakt na vyučujícího:	ondrej.daniel@mup.cz

Stručná anotace předmětu

Povinně volitelný kurz doplňuje a rozšiřuje znalosti a dovednosti získané v povinných předmětech Základy kultury, Základy antropologie a Úvod do studia médií. Cílem kurzu je na příkladu českého prostředí nabídnout studentům představu, jak ve společnosti funguje populární kultura a subkultury nahlížené jako alternativa k hlavnímu proudu. Účastníci kurzu se seznámí s přístupy kulturních a subkulturních studií a budou pracovat jak s dobovými artefakty populární kultury v podobě filmů, televizních seriálů, videoklipů a textů populární hudby, tak i s archivními materiály pocházející z dobového subkulturního prostředí a uchovávanými ve vznikajícím Archivu česko-slovenských subkultur. Předmět je kombinace přednášek a seminární práce individuální i týmové povahy.

Podmínky pro splnění studijních povinností (zkoušky)

Předmět je zakončen zápočtem, který bude udělen na základě

- (a) aktivní účasti na seminárních diskuzích
- (b) kritického výkladu (recenze či recenzního článku, konceptu, překladu odborného textu do 10 tiskových stran a dalších „interpretačních žánrů“)
- (c) vypracování, odevzdání a prezentace seminárního projektu a diskuze nad ním. Projekt bude zaměřen na rozboru konkrétního projevu populární kultury nebo subkultury, který se v českém prostředí objevil během 20. nebo 21. století, a založen na zpracování archivního materiálu. Projekt bude odevzdán v podobě odborného textu se všemi náležitostmi (seminární práce v rozsahu 10-11 normostran, resp. 15-16 normostran pro KS) a ppt (či jiné) prezentace s hlavními zjištěními.

Termín pro odevzdání seminárního projektu: 21. 5. 2018

Termíny zápočtů: 24. a 31. 5., 7. a 21. 6. 2018

Opravný termín pro odevzdání seminárního projektu: 3. 9. 2018

Termíny opravných zápočtů: 6. a 20. 9. 2018

Příklady seminárních projektů:

Hlubkový rozbor vybraného artefaktu populární kultury

Rozbor mediálního obrazu vybrané subkultury

Vizuální analýza vybraných artefaktů populární kultury

Obsah přednášek

- 1. 3. 2018, Smysl a důvod studia populární kultury a subkultur, vztah studia populární kultury, subkultur a dalších společenskovedních a humanitních disciplín
- 8. 3. 2018, Klíčové pojmy kulturních studií: město, hegemonie, mytologie a spektakl,
- 15. 3. 2018, Klíčové pojmy subkulturních studií: delikvence, kontrakultura, rezistence, supermarket stylů
- 22. 3. 2018, Rurbanita a urbánní/rurální akulturace, vznik populární kultury
- 29. 3. 2018, Třídní aspekty studia populární kultury a subkultur

5. 3. 2018, Stereotypizace, xenofobie a rasismus v české populární kultuře
12. 4. 2018, Násilí a chuligánství jako téma populární kultury
19. 4. 2018, Český anticikanismus po roce 1989: od subkulturní deviace po radikální konsenzus ulice
26. 4. 2018, Moravané v normalizačním, představbovém a postsocialistickém filmu: mezi exotismem a autoexotismem
3. 5. 2018, Videoklipy pozdního státního socialismu a postsocialismu: dandy, frajírek a svůdnice
10. 5. 2018, Estetika zla: black metal a jeho vizuální produkce
17. 5. 2018, Exkurze do Muzea populární hudby

Základní literatura

- DANIEL, O. (2016): Násilím proti "novému biedermeieru". Subkultury a většinová společnost pozdního státního socialismu a postsocialismu. Příbram: Pistorius a Olšanská.
DANIEL, O. a kol. (2016): Kultura svépomocí: Ekonomické a politické rozměry v českém subkulturním prostředí pozdního státního socialismu a postsocialismu. Praha: FF UK.

Rozšiřující literatura:

- COHEN. (2002): Folk Devils and Moral Panics: Creation of Mods and Rockers. London: Taylor & Francis Ltd, [1972].
FISKE, J. (1987) Television Culture. London; New York. Methuen.
HEBDIGE, D. (1979) Subculture. The Meaning of Style. London. Methuen; český překlad Subkultura a styl. Praha. Volvox Globator a Dauphin 2012.
JANEČEK, P. (ed.) (2012) Folklor atomového věku. Kolektivně sdílené prvky expresivní kultury v soudobé české společnosti. Praha. Národní muzeum.
MACHEK. J. (2017) Počátky populární kultury v Českých zemích. Příbram: Pistorius a Olšanská.
KOLÁŘOVÁ, M. (2012) Revolta stylem. Hudební subkultury mládeže v České republice. Praha. SLON.
SMOLÍK, J. (2010) Subkultury mládeže: uvedení do problematiky. Praha. Grada.